

วันที่ 7 มิถุนายน 2563

จดหมายเปิดผนึกถึงคณะผู้จัดการประชุมสหประชาชาติผ่านอินเทอร์เน็ตเรื่องธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน: ปัญหาท้าทายใหม่ แนวทางการดำเนินงานใหม่ เอเชียและแปซิฟิก ซึ่งจะมีขึ้นระหว่างวันที่ 9-11 มิถุนายน 2563

เรียน คณะทำงานแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UNWG), สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP), องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO), กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF), องค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ และเพิ่มพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ (UN Women) และ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (ESCAP)

หน่วยงานและบุคคลซึ่งมีชื่อด้านท้าย ขอให้คณะทำงาน UN Working Group Business and Human Rights และหน่วยงานอื่น ๆ

ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับธุรกิจและสิทธิมนุษยชน
เข้าแทรกแซงและเน้นให้เห็นถึงสถานการณ์การคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรมต่อ
ผู้หญิงและผู้ชายนักปกป้องสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมายตามที่ประกาศไว้ของเวทีนี้รวมถึง “การอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ และโอกาสการสร้างเครือข่ายขององค์กรภาคประชาสังคมและนักปกป้องสิทธิมนุษยชน และการประเมินว่าจะสามารถกดดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และเอาชนะอุปสรรคเพื่อให้เข้าถึงการเยียวยาได้”

การคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรม
ยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการทำงานของหญิงและผู้ชายนักปกป้องสิทธิมนุษยชน
ในประเทศไทย การคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรมโดยรัฐและ/หรือหน่วยงานธุรกิจ
ถือว่าเป็นเมล็ดหลักการชั้นนำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน

การคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรมต่อผู้หญิงและผู้ชายนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ละเมิดเสาหลักทั้งสามประการของหลักการชี้แนะแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน รวมทั้ง

1. หน้าที่ของรัฐในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
2. ความรับผิดชอบของบริษัทที่จะต้องเคารพสิทธิมนุษยชน
3. การเข้าถึงการเยียวยาของผู้เสียหายจากการปฏิบัติมิชอบเนื่องจากการทำธุรกิจ

หลักการชี้แนะยังกำหนดว่า “เมื่อมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยบริษัท รัฐบาลต้องดำเนินการให้เกิดการเยียวยาที่เข้มแข็งและเหมาะสมต่อผู้เสียหาย”

เราเชื่อว่า

การคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรมและการดำเนินคดีเชิงยุทธศาสตร์เพื่อปิดกั้นการมีส่วนร่วมสาธารณะ (SLAPP) ของภาคธุรกิจ จะเป็นประเด็นสำคัญในการพิจารณาในเวทีนี้

เราจึงเรียกร้องผู้จัด

ให้จัดให้มีการอภิปรายในประเด็นการคุ้มครองผู้หญิงและผู้ชายนักปกป้องสิทธิมนุษยชนในทุกรายการ และให้เป็นส่วนหนึ่งของข้อเสนอเพื่อการดำเนินงานจากเวทีนี้

นอกจากนั้น ผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยตอนนี้ ได้ตกเป็นเป้าหมายการฟ้องคดีเพื่อขัดขวางการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิในที่ดิน ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรในท้องถิ่น

นับแต่ปี 2557 [Protection International รายงานว่า](#) [ผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชน 440](#) คนถูกดำเนินคดี และตั้งแต่ปี 2560 ผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนกว่า 200 คนถูกดำเนินคดี ผู้ที่ตกเป็นจำเลยในคดีเหล่านี้มักเป็นผู้หญิงยากจนในเขตเมืองที่ถูกไล่รื้อจากที่อยู่อาศัย ตามมาด้วยจำเลยที่เป็นผู้หญิงซึ่งทำงานปกป้องที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนของตน ผู้ฟ้องคดีเหล่านี้ประกอบด้วยบริษัทเหมืองแร่ บริษัทปาล์มน้ำมัน และหน่วยงานของรัฐบางแห่ง

ช่วงที่ผ่านมาแทนที่จะสนับสนุนและคุ้มครองผู้หญิงและผู้ชายนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

รัฐบาลไทยกลับมีท่าทีสนับสนุนให้บริษัทสามารถคุกคามและข่มขู่โดยผ่านกระบวนการยุติธรรมและรูปแบบอื่น ๆ

ยกตัวอย่างเช่น บริษัทเหมืองทองคำซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่รัฐบางคน ได้กระทำการละเมิดสิทธิมนุษยชนร้ายแรง

รวมทั้งการทำร้ายร่างกายอย่างรุนแรงเมื่อปี 2557

โดยผู้เสียหายเป็นสมาชิกกลุ่มคนรักหมู่บ้านเกิด

องค์กรชุมชนที่มีแกนนำเป็นผู้หญิงในจังหวัดเลย ต่อมายังมีการฟ้องคดีประมาณ 22

คดีต่อผู้หญิงและผู้ชายนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

โดยผู้ฟ้องประกอบด้วยทั้งบริษัทและหน่วยงานของรัฐ

ในหลายพื้นที่ในประเทศไทยทางการดำเนินคดีกับแกนนำชุมชน

ในข้อหาละเมิดพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ

โดยเป็นผลจากการรวมตัวประท้วงอย่างสงบเพื่อต่อต้านโครงการที่สร้างความเสียหายในพื้นที่ของตน

คดีที่มักมีการฟ้องผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนได้แก่ คดีหมิ่นประมาท

ซึ่งถือเป็นความผิดอาญาตาม [ประมวลกฎหมายอาญา](#)

[ในลักษณะความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง มาตรา 326-333](#)

การกำหนดเป้าหมายเป็นผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

เป็นไปตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ของบริษัท เพราะการดำเนินคดีกับผู้หญิงคนเดียว

ย่อมส่งผลกระทบต่อทั้งครอบครัวและอาจรวมถึงทั้งชุมชน

เนื่องจากผู้หญิงเป็นผู้รับผิดชอบดูแลครอบครัว เมื่อต้องใช้เวลาต่อสู้คดี

ย่อมมีเวลาน้อยลงในการทำงานดูแลครอบครัว

นอกจากเป็นการแทรกแซงต่อความจำเป็นในการดูแลครอบครัวแล้ว

การที่ผู้หญิงต้องออกไปต่อสู้คดีทำให้ถูกมองว่า “เพิกเฉยต่อหน้าที่ของตนเอง”

กลายเป็นตราบาปอันเป็นเหตุให้มีการมองว่าผู้หญิงไม่ได้ดูแลครอบครัวของตนเองอย่าง

จริงจัง ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในชุมชนชนบท

การพิจารณาคดีมักเกิดขึ้นที่ศาลระดับจังหวัด

ซึ่งตั้งอยู่ห่างไกลจากชุมชนของผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

ภาระที่เพิ่มขึ้นทั้งการดูแลบุตร การเดินทาง และค่าใช้จ่ายในการสู้คดี

ทำให้เกิดความเครียดและความยากลำบากในชีวิตมากขึ้น
ทั้งยังทำให้ผู้หญิงเหล่านี้ไม่สามารถทำงานที่มีรายได้ได้เต็มเวลา
เนื่องจากต้องไปขึ้นศาล

การคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรมต่อชุมชนของผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชน
ทำให้เสี่ยงที่จะเป็นการปิดปากให้พวกเขาไม่สามารถแสดงความคิดเห็นที่สำคัญ
ทำให้สังคมไม่ตระหนักถึงความจำเป็นที่สำคัญมากที่สุดของพวกเขา

การคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรมของบริษัท/บรรษัท
ยังเกิดขึ้นกับผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนอื่น ๆ
ที่ทำงานสนับสนุนผู้หญิงและชุมชนระดับรากหญ้า ยกตัวอย่างเช่น
ปัจจุบันมีการฟ้องคดีหมิ่นประมาททางอาญาหลายคดีต่ออังคณา นีละไพจิตร
ผู้รับรางวัลแมกไซไซประจำปี 2562 และอดีตกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
[ซึ่งเป็นผู้รณรงค์สำคัญเพื่อสิทธิมนุษยชนและความยุติธรรม](#)
บริษัทแห่งเดียวกันยังฟ้องคดีอีกอย่างน้อย 37 คดีต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน 22 คน
ประกอบด้วย พุทธณี กางกั้น, ธนภรณ์ สาธิผล, สุธารี วรรณศิริ, สุชาณี คลัวเทรอ
(ผู้สื่อข่าว), สุธาสนี แก้วเหล็กไหล (นักสหภาพแรงงาน), งามศุภร์ รัตนเสถียร
(อาจารย์) และผู้หญิงและผู้ชายนักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่สำคัญอีกหลายคน

คดีหมิ่นประมาทต่อบุคคลเหล่านี้มีโทษจำคุกระหว่าง 8-42 ปี
และมีค่าปรับระหว่าง 800,000-4.2 ล้านบาท
คดีเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำเพียงเล็กน้อย
รวมทั้งการแซ่หวัดทำให้กำลังใจแรงงานข้ามชาติ
ที่ต่อสู้เรียกร้องสิทธิด้านแรงงานของตน

การถูกดำเนินคดีเช่นนี้ไม่เพียงทำให้เสียเวลาและเสียเงิน
หากยังส่งผลกระทบต่อภาวะทางอารมณ์
เนื่องจากการเป็นกรณีตัวอย่างจริงจังและมียุทธศาสตร์
เมื่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่มีชื่อเสียงและมีความสำคัญถูกฟ้อง
ย่อมส่งผลให้ผู้หญิงและผู้ชายนักปกป้องสิทธิมนุษยชนคนอื่น ๆ เกิดความหวาดกลัว
และกระทบต่อประสิทธิภาพในการทำงานเพื่อสิทธิมนุษยชนและความยุติธรรม

การคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรมและการฟ้องคดีฟ้องปิดปาก
ทำให้เกิดบรรยากาศของความหวาดกลัวและความเจ็บ

ในบรรดาผู้หญิงและผู้ชายนักปกป้องสิทธิมนุษยชน และชุมชนซึ่งถูกละเมิดสิทธิ (หรือเสี่ยงที่จะถูกละเมิดสิทธิ)

ในระหว่างการระบาดของโรคโควิด-19 และหลังจากนั้น
หน่วยงานธุรกิจย่อมมองหาแนวทางที่จะฟื้นฟูกิจการจากภาวะขาดทุน
และมุ่งทำกำไรให้เร็วสุดเท่าที่จะเป็นไปได้
การทำงานของหญิงและผู้ชายนักปกป้องสิทธิมนุษยชน
จะยิ่งมีความสำคัญยิ่งขึ้นสำหรับรัฐบาลไทย และหน่วยงานต่าง ๆ
ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจและสิทธิมนุษยชน
ผู้หญิงและผู้ชายนักปกป้องสิทธิมนุษยชน
เป็นบุคคลที่มีบทบาทมากที่สุดที่จะเน้นให้เห็นปัญหาการละเมิด
หรือการคุกคามต่อสิทธิมนุษยชน เพื่อประกันว่า
หน่วยงานธุรกิจจะปฏิบัติตามหลักการและพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชน

ในขณะที่รัฐบาลปล่อยให้เกิดการคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรมต่อไป
โดยไม่มีการตรวจสอบ
ย่อมส่งผลให้การทำงานที่สำคัญเพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชนมีความเสี่ยงอันตราย
และดำเนินการได้ยากขึ้น สุดท้ายแล้วย่อมส่งผลกระทบต่อทั้งธุรกิจและสิทธิมนุษยชน

ด้วยเหตุดังกล่าว
ผู้มีรายชื่อด้านท้ายจึงกระตุ้นให้เวทีสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชน
ใช้โอกาสนี้แสดงจุดยืนที่เข้มแข็ง
เพื่อสนับสนุนการคุ้มครองผู้หญิงและผู้ชายนักปกป้องสิทธิมนุษยชน
ให้ปลอดภัยจากการคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรมและการฟ้องคดีปิดปาก

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
เราเสนอให้ท่านยกประเด็นต่อไปนี้เพื่อพูดคุยกับรัฐบาลไทย

1.

ความจำเป็นที่จะต้องแก้ปัญหาคดีดำเนินคดีเพื่อขัดขวางการต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน
ซึ่งมีการนำเสนอประเด็นนี้แล้วในรายงานและข้อเสนอแนะของ [คณะทำงานสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนนับแต่ปี 2561](#)

เรากระตุ้นให้คณะทำงานและคณะผู้จัดเวที

ร้องขอให้รัฐบาลไทยรายงานความคืบหน้าในการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะเหล่านี้

2. แผนปฏิบัติการเพื่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

เป็นหนึ่งในสิ่งประกอบหลักของแผนปฏิบัติการแห่งชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน แต่ที่ผ่านมายังไม่มีการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม

เพื่อให้การคุ้มครองหรือรับรองการทำงานของผู้หญิงและผู้ชายนักปกป้องสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นผล

[แผนปฏิบัติการแห่งชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน](#)

[และมติที่ให้ความคุ้มครองในกระบวนการยุติธรรม ยังไม่มีสถานะเป็นกฎหมาย](#)

โดยถือเป็นเพียงมติของฝ่ายบริหารของรัฐบาลไทย ซึ่งมีสถานะเป็นเพียง “กฎ” ตามมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 จึงไม่มีน้ำหนักในแง่กระบวนการยุติธรรมหรือไม่สามารถบังคับใช้ได้

3. ในปี 2562 มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 161/1 และ 165/2

ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เพื่อหาทางแก้ปัญหาคดีฟ้องปิดปาก

และการคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรมในรูปแบบอื่น

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเช่นนี้เปิดโอกาสให้ศาลสามารถยกฟ้องคดี

หรือห้ามบุคคลเอกชนฟ้องคดีใหม่ กรณีที่เห็นว่าเป็นการฟ้องคดี

“โดยไม่สุจริตหรือโดยบิดเบือนข้อเท็จจริง เพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาเปรียบจำเลย

อย่างไรก็ดี ที่ผ่านมายังไม่มีการใช้มาตราใหม่นี้เป็นผล

ในกฎหมายไม่มีการให้นิยามคำว่า “โดยไม่สุจริต” ด้วยซ้ำ

ส่งผลให้ตกเป็นดุลพินิจของศาล จนถึงปัจจุบัน

การร้องขอต่อศาลให้ใช้อำนาจตามมาตรา 161/1

ในคดีต่อผู้หญิงและผู้ชายนักปกป้องสิทธิมนุษยชน มักถูกปฏิเสธ

4. ตามมาตรา 21 ของพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ.

2553 พนักงานอัยการมีอำนาจสั่งไม่ฟ้องคดีในลักษณะที่เป็นการคุกคาม ข่มขู่

หรือตอบโต้ นักปกป้องสิทธิมนุษยชนหรืออื่น ๆ ใดๆ อย่างไรก็ดี

การสั่งไม่ฟ้องคดีไม่ได้เป็นอำนาจเฉพาะของอัยการสูงสุด

หากมีขั้นตอนปฏิบัติที่ยาวนาน

และไม่เป็นที่ชัดเจนว่าที่ผ่านมามีการให้ทรัพยากรและความช่วยเหลืออย่างเพียงพอต่อ

สำนักงานอัยการสูงสุด

เพื่อให้ใช้อำนาจของตนได้อย่างเป็นผลและมีประสิทธิภาพหรือไม่

5. นอกจากนี้ยังไม่มีข้อกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ หรือข้อบทที่ชัดเจนเกี่ยวกับการสั่งปรับ หรือการลงโทษหน่วยงานธุรกิจที่ถูกตัดสินว่ามีความผิดฐานคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรมต่อผู้หญิงและผู้ชายนักปกป้องสิทธิมนุษยชน เรากระตุ้นให้รัฐชัดเจนการข่มขู่และการคุกคามทุกชนิด ผู้ที่รับผิดชอบต่อการโจมตีทำร้ายนักปกป้อง รวมทั้งผู้ที่อยู่เบื้องหลังการคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรมต้องได้รับโทษ ผู้ที่ถูกตัดสินว่าไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ในการดูแลเพื่อสนับสนุนและคุ้มครองผู้หญิงและผู้ชายนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ต้องได้รับผลจากการกระทำทั้งในทางการเมือง การเงิน และในระบบยุติธรรม

6. ความผิดฐานหมิ่นประมาท ซึ่งแม้พิสูจน์ว่าเป็นจริง ไม่ได้เป็นความผิดที่สร้างอันตรายต่อชีวิต ร่างกายหรือทรัพย์สิน จึงไม่ควรถือเป็นความผิดทางอาญา ซึ่งมีบทลงโทษจำคุกและ/หรือค่าปรับจำนวนมาก การลงโทษเช่นนี้ควรมาใช้เฉพาะกับอาชญากรรมร้ายแรง เราจึงกระตุ้นให้คณะทำงานแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน และหน่วยงานอื่น ๆ สนับสนุนอย่างเต็มที่ ให้รัฐบาลไทยลดการเอาผิดทางอาญากับความผิดฐานหมิ่นประมาท และให้ยกเลิกบทลงโทษทางอาญาใด ๆ กับความผิดฐานหมิ่นประมาท

7. เราเรียกร้องผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ทำงานในประเด็นธุรกิจและสิทธิมนุษยชน ให้ใช้ทรัพยากรและอำนาจที่มีอยู่เพื่อประกันว่า รัฐบาลไทยและหน่วยงานธุรกิจที่เกี่ยวข้องทั้งหลาย จะยุติการคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรมต่อผู้หญิงและผู้ชายนักปกป้องสิทธิมนุษยชนโดยทันที โดยเฉพาะต่อผู้หญิง และให้ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อส่งเสริมการทำธุรกิจที่ดีและมีการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนอย่างจริงจัง

เราขอขอบคุณที่ท่านให้ความสนใจต่อข้อกังวลและประเด็นในจดหมายนี้ และหวังว่าจะได้ทำงานร่วมกับรัฐบาลไทยและหน่วยงานสหประชาชาติที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกันให้มีการคุ้มครองหลักการธุรกิจและสิทธิมนุษยชนสำหรับทุกคน

ขอแสดงความนับถือ

รายชื่อผู้ลงนาม

1. เครือข่ายประชาชนผู้เป็นเจ้าของแร่ประเทศไทย
2. เครือข่ายผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย
3. กลุ่มคนงาน Try Arm
4. มุลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชน
5. องค์กรฟอร์ทไฟท์ ไรทส์
6. มุลนิธินิติธรรมสิ่งแวดล้อม
7. กลุ่มนิเวศวัฒนธรรมศึกษา
8. โครงการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะด้านทรัพยากรแร่
9. มุลนิธิเอ็มพาวเวอร์
10. มุลนิธิยุติธรรมเพื่อสันติภาพ
11. กรีนพีซ ประเทศไทย
12. มุลนิธิภาคใต้สีเขียว
13. เครือข่ายปฏิรูปที่ดินภาคอีสาน
14. กลุ่มรักษ์ลาหู่
15. สมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน(สสส.)
16. บุกุ ห้องเรียนเพศวิถีและสิทธิมนุษยชน
17. กลุ่มคนรักษ์บ้านเกิด 6 หมู่บ้าน จังหวัดเลย
18. กลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชนเขาเหล่าใหญ่-ผาจันได หนองบัวลำภู
19. กลุ่มคนรักษ์บ้านเกิดบ่าเหน็จณรงค์ ชัยภูมิ
20. กลุ่มรักษ์บ้านแหง จังหวัดลำปาง
21. กลุ่มรักษ์อำเภอวานรนิวาส สกลนคร
22. กลุ่มอนุรักษ์น้ำซับคำป่าหลาย มุกดาหาร
23. กลุ่มนักกฎหมายอาสาเพื่อสิทธิมนุษยชน สิ่งแวดล้อมและประชาธิปไตย
24. สหพันธ์เกษตรกรภาคใต้ (สกต.)
25. มุลนิธิผสานวัฒนธรรม
26. มุลนิธิพิทักษ์สตรีและเด็ก
27. มุลนิธิศักยภาพชุมชน
28. สมาคมส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อม
29. มุลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ

30. ศูนย์พิทักษ์และฟื้นฟูสิทธิชุมชนท้องถิ่น
31. ศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน
32. มูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา (มสพ.)
33. มูลนิธิบูรณะนิเวศ (มบน.)
34. สถาบันชุมชนอีสาน มูลนิธิชุมชนอีสาน
35. ศูนย์กฎหมายสิทธิชุมชน
36. กลุ่มศึกษาการพัฒนากระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
37. เครือข่ายเพื่อนตะวันออก วาระเปลี่ยนตะวันออก
38. โปรเจกต์เสวนา เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
39. สมาคมนักกฎหมายสิทธิมนุษยชน
40. เครือข่ายชุมชนและภาคประชาสังคมติดตามสถานการณ์ธุรกิจและสิทธิมนุษยชน
41. Asylum Access Thailand
42. ALTSEAN-Burma
43. Asian Forum for Human Rights and Development (FORUM-ASIA)
44. Mekong Watch
45. The International Service for Human Rights (ISHR)
46. Protection International
47. Women of Color/Global Women's Strike.
48. Worker Hub For Change (WH4C)
49. Witness Radio – Uganda
50. Oil Workers' Rights Protection Organization Public Union Baku, Azerbaijan,
51. Buliisa Initiative for Rural Development Organisation (BIRUDO)
52. Cameroon Network of Human Rights Organizations (RECODH)
53. Lawyers' Rights Watch Canada

รายชื่อบุคคล

1. อังคณา นีละไพจิตร ผู้รับรางวัลแมกไซไซประจำปี 2562 และอดีตกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
2. ส.รัตนมณี พลกล้า ทนายความสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อม
3. พุทธนี กางกั้น
4. ธนภรณ์ สาสิทธิ์
5. สมปอง เวียงจันทร์
6. กาญจนา ดีสุด
7. นุชนารถ แทนทอง
8. สมบุญ คงคา
9. วิภา มัจฉาชาติ
10. ทองพูล สาสิทธิ์
11. นายสุวิทย์ กุหลาบวงษ์
12. เอกพันธ์ ปิณฑวณิช
13. เสาวณีย์ แก้วจุลกาญจน์ นักวิชาการอิสระ
14. รองศาสตราจารย์ กนกวรรณ มะโนรัมย์
15. สมชาย หอมลออ ทนายความ
16. เพ็ญโฉม แซ่ตั้ง
17. อาจารย์งามศุภร์ รัตนเสถียร
18. ผศ.ดร. สุชาติ เศรษฐมาลินี
19. นส.ปริญญา บุญฤทธิฤทัยกุล
20. สมนึก จงมีวสิน – นักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ
21. Joseph Désiré Zebaze
22. Mirvari Gahramanli
23. ยูซานี เจ๊ะกา

